

Biernes hemmelige liv

Af Susanne Østergaard, biologilærer på Fårevejle Efterskole og kajakinstruktør hos KajakOasen

I år er foråret kommet tidligt, og hvor er det skønt. Her i KajakOasen er vi omgivet af forårstegn og forårsbebudere. De første får-årstegn var ankomsten af tre lam, i midten af marts, hvor det endnu var råkoldt tidligt om morgenen, hvor lammene kom til verden. Nu hopper de rundt på marken og bruger deres mors mave som trampolin. Det er et herligt skue at betragte lammenes leg ved solnedgang, de leger tagfat og pjatter rundt på marken, mens deres mødre ligger og betragter dem roligt.

Bier på vingerne

Sidste uge, da solen for alvor brød igennem, og hyacinter, krokus og pil vågnede op, kunne man pludselig høre den gode lyd af summende bier, som nu var på vingerne. Vi har fire bistader på matriklen.

De første bier, der kommer ud tidligt på foråret, er de arbejderbier, der har overvintret og klaret den lange vinter i bistadet. De summer ihærdigt rundt for at finde vand og pollen. Der er ikke noget nektar endnu.

Når bierne har været i krokusserne og hentet pollen fra støvdragerne, er de helt orange på benene. De flyver hjem til stadet og afleverer pollenen. Det er amme-bierne, der passer bilarverne, og fodrer dem med pollen, som er rigt på protein. Det er noget af en opgave, for hver larve skal fodres 10.000 gange, før

de er udviklet. Når larven er udklækket, bliver den rengøringsbi, og skal holde bicellerne rene. Efter tre-fire dage bliver den så ammebi og passer larverne og dronningen.

Vagtbi med gift

Fra bien er 12-18 dage gammel, er den husarbejder og modtager den søde blomstersaft, nektar, og pollen fra arbejdsbierne. Nektaren inddamper den til honning ved at svirre med vingerne. Den sveder voks ud af bagenden, så den kan bygge de sekskantede celler, der bruges både til honning og yngel. Derefter har bien nogle dage som vagtbi. På det tidspunkt, har den mest gift i sin brod, og den står vagt på flyvebrættet. Her tjekker den, om det er stadets bier, der kommer ind. Kommer der en fremmed bi med honning, får den lov til at komme ind, men uden honning bliver den fremmede bi stukket ihjel.

Sidste opgave for bien er at hente pollen, honning, vand, og propolis. Et meget slidsomt arbejde. På de tre uger bien er arbejdsbi, kan den nå at samle i alt en halv teskefuld honning, så er den slidt op og dør.

Sådan er hunbiernes cyklus.

Hanbierne, dronerne, har et noget lettere liv. Så snart de er udklækket, flyver de lystigt ud af stadet, samler sig i mandegrupper og gløder med deres store øjne efter lækre dronninger, som de kan parre sig med!

Næste gang du nyder en honningmad, så tænk over det store slid bierne har gjort. Og skulle du her i foråret se en summende bi, så frygt ikke. De stikker sjældent, og kun hvis de er livstruet - det er hvepsene, som er arrige.

